

Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Vinter 2021
Institution	Herning HF & VUC
Uddannelse	HF (to-årigt)
Fag og niveau	Kulturfagsgruppen: Historie b / religion c / samfundsfag c
Lærer(e)	Karen Meier Overby (KM), Karen Johnsen (KJ) & Tina Bækgaard Sahl Lystbæk (TB)
Hold	20a

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1a	Religion: Jødedom (særfagligt forløb)
Titel 1b	Samfundsfag: Demokrati og medborgerskab (særfagligt forløb)
Titel 1c	Historie: Styreformer (særfagligt forløb)
Titel 2a	Religion: Inuitisk religion (særfagligt forløb)
Titel 2b	Samfundsfag: Ideologier og partier (særfagligt forløb)
Titel 2c	Historie: Ideologier (særfagligt forløb)
Titel 3	Indvandring – mulighed eller trussel? (fællesfagligt forløb)
Titel 4	Velfærdsstaten (fællesfagligt forløb)

Titel 1a	Religion: Jødedom (særfagligt forløb)
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> • Begrebsnøglen til religion<ul style="list-style-type: none"> ○ https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/index.php?id=148 (om myter) ○ https://begrebsnoeglentilreligion.systime.dk/?id=c493 (om sammenhængen mellem myte og rituel) • Religionsportalen<ul style="list-style-type: none"> ○ https://religion.systime.dk/?id=467 (Hvad er religion?) ○ https://religion.systime.dk/?id=c4716 (jødisk identitet i fremtiden) • Grundbogen til religion C. Der er anvendt følgende sider<ul style="list-style-type: none"> ○ Øjenåbner: Rulleskøjter på Sabbat (ID: p144) ○ Fakta om jødedommen (ID: p145) ○ Jødedommens historiske udvikling (p146) ○ Religiøs praksis i jødedommen (ID: p147)<ul style="list-style-type: none"> • Sabbat (ID: p200) ○ Jødiske forestillinger<ul style="list-style-type: none"> • Menneskesyn (ID: p204) • Højtiden Pesach (ID 205) • Messias (ID: p206) ○ Model til tekstanalyse (ID: c994; c995; c997) ○ Bibeltekster<ul style="list-style-type: none"> ○ 1. Mosebog, 12, 1-9 (Abrahams udvælgelse) ○ 2. modebog 20,1-21 (De 10 bud) ○ Esajas bog 11 (Om Messias) • TV- dokumentar: <i>Strictly kosher</i>, Chris Malone 2011 • <i>Horisont – når religion splitter familien</i>, DR 2012 • <i>5 skarpe om jødedommen</i>, DRkultur 2014 • <i>Mig og jøderiet</i>, DR2 2009
Omfang	20 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	<ul style="list-style-type: none"> • Myter • Forholdet mellem myte og ritual • Jødedommens historiske udvikling • Jødedommens hovedretninger • Jødedommens helligskrifter (Tanak og Talmud) • Religiøs praksis i jødedommen (fokus på pesach) • Det jødiske menneskesyn • Pagtstanken i jødedommen<ul style="list-style-type: none"> ○ Pesach

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Spiseregler (kosher) ○ Messias
Væsentligste arbejdsformer	Undervisning med fysisk tilstedeværelse <ul style="list-style-type: none"> – Pararbejde – Individuelt arbejde – Skriftlig opgaveløsning i OneNote – Klassesamtale

Titel 1b	Samfundsfag Demokrati og medborgerskab (særfagligt forløb)
Indhold	<p>Peter Brøndum & Thor Banke Hansen: <i>Luk samfundet op!</i> (3. udgave), s.125-142; 159-173. Forlaget Columbus</p> <p>Om hastelovgivning: https://www.ft.dk/da/aktuelt/tema/folketinget-og-coronasituationen</p> <p>”Torsdag fik Danmark en ’krigslovgivning’. Det ville normalt være gift for et demokrati”, Berlingske 12. marts 2020</p> <p>”De unge udviser faktisk samfundssind”, videnskab.dk 2. april 2020</p> <p>”Debat: Politisk markedsføring på sociale medier skader demokratiet”, Information 23. maj 2019</p> <p>Danmarks statistik 2016: ”Andel som har arbejdet frivilligt det seneste år fordelt på status på arbejdsmarkedet” og ”Andel som har arbejdet frivilligt det seneste år”</p> <p>Eastons model: https://www.youtube.com/watch?v=mXk6tWsJt5I</p> <p>Medborgerskabsprøven 2020: https://www.medborgerskabsproeve.com/medborgerskabsproeven-den-25-november-2020/</p>
Omfang	18 lektioner á 45 minutter Ca. 60 sider
Særlige fokus-punkter	<p>Politik og styreformer Eastons model for det politiske system Demokrati; repræsentativt og direkte demokrati Hastelovgivning under coronakrisen Statsborgerskab og medborgerskab (T.H. Marshall) Medier og demokrati; herunder medier som 4. statsmagt Politiske deltagelsesmuligheder; herunder rettigheder og pligter i et demokratisk samfund Konkurrencedemokrati og deltagelsesdemokrati</p> <p><u>Faglige mål</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - At anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra fagene i faggruppen til at opnå indsigt i historiske, samfundsmæssige og kulturelle sammenhænge i Danmark og i andre lande - At formulere, forklare, undersøge og diskutere flerfaglige og enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kerne-stof - At forklare på hvilken måde fagene kan bidrage til at øge forståelsen af virkelighedsnære problemstillinger - At reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur

	<ul style="list-style-type: none"> - At diskutere egne og andres kulturelle værdier i forhold til nutidige og fortidige værdier - At anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (både synkron og asynkron) / klasseundervisning / synopsisøvelse/ projektarbejdsform/skriftligt arbejde/fremlæggelse/ quizzet

Titel 1c	Historie Styreformer
Indhold	<p>Grundbogstekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carl-Johan Bryld, <i>Danmark, Fra oldtid til nutid</i>, Gyldendal, 2. udg, 1. oplag, s. 94-99, 102-107 • Carl-Johan Bryld, <i>Tider og temaer, Digital danmarkshistorie</i>, Systime, ID: 145, 374, 335 og 344 • Carl-Johan Bryld, <i>Verden før 1914 –i danske perspektiv</i>, 1. udg, 1. oplag, Systime 2008, s. 9, 12-23, 183-189, 192-195, 199-201 • Inge Adriansen m.fl., <i>Fokus 2, Kernestof i historie, Fra oplysningstid til europæisk integration</i>, 2. udg. 1. oplag, Gyldendal, 2016, s. 131-135 • Henrik Bonne Larsen m.fl., <i>Danmarkshistoriske oversigt</i>, 2. udg., 2. oplag, Systime 2007 s. 7-17 • Peter Frederiksen, <i>Grundbog til danmarkshistorien</i>, 1. udg., 1. oplag, Systime 2006, s. 161-167, 173-175 • Sanne Stemmann Knudsen m.fl., <i>Middelalderen, historie, religion, litteratur og kunst</i>, 1. udg., 1. oplag, Systime 2011 s. 9-14, 17-21, 24-26 <p>Kilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uddrag: Perikles (fra Bryld, <i>Verden før 1914</i>, s. 22) • Uddrag: Den gamle oligark (fra Bryld, <i>Verden før 1914</i>, s. 23) • Eksempler på brug af vikingetiden i plakater. • Kalkmaleri: Dødedans fra Nørre Aslev kirke • Billede: Versailleslottet • Portræt af Ludvig d. 14. malet af Hyacinthe Rigaud i 1710 • Uddrag: Uafhængighedserklæringen https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=103#c1887 • Uddrag Menneskerettighedserklæringen https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=96#c584 • Uddrag af Junigrundloven 1848 https://danmark.systime.dk/index.php?id=538#c1076 • Orla Lehmanns tale 30 jan. 1841 • Ditlev Ræder: Tokammersystemets sikring af samfundets stabilitet, 1849 <p>Film og internetsider</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klip: Verden før 1914, Interview med Mogens Herman Hansen: Hvad kan vi lære af Athens demokrati? https://verdenfoer1914.systime.dk/index.php?id=497#c1100 • Dokumentar: Historien om Danmark (4) Tidlig middelalder t.o.m. min. 33 https://www.dr.dk/undervisning/tv-serien-historien-om-danmark

	<ul style="list-style-type: none"> • Klip: Om middelalderkirkens magt https://danmark.systime.dk/index.php?id=483 • Klip: Om statskuppet i 1660 https://www.restudy.dk/video/statskuppet-1660/id/1284/versionId/1770 • Virtuel gåtur på Versailleslottet http://kortlink.dk/ttk9 • Klip: Om enevældens iscenesættelse https://danmark.systime.dk/index.php?id=661 • Klip: Om Uafhængighedskrigen https://www.restudy.dk/video/den-amerikanske-uafh%C3%A6ngighedskrig/id/1328 • Klip: Om den franske revolution https://www.restudy.dk/video/den-franske-revolution/id/1074 • Dr. Dokumentar: Historien om Danmark (8) Grundloven, folket og magten min 0-24 https://www.dr.dk/undervisning/tv-serien-historien-om-danmark • Klip: Om kvindernes ret til at stemme http://danmarkshistorien.dk/leksikon-og-kilder/vis/materiale/1915-demokrati-og-valgret-historien-om-de-syv-fer/?no_cache=1&cHash=fb1a6a563448bf7ab0a2f16227a27658 • Partier: magtens nye organer. Fra: https://www.danmark.systime.dk/index.php?id=529
Omfang	48 lektioner á 45 min
Særlige fokus-punkter	<p><u>Faglige fokuspunkter:</u> Nedslag i verdens og Europas historie fra antikken til i dag, herunder forskellige typer af årsagssammenhænge og periodiseringsprincipper. Styreformer i historisk og nutidigt perspektiv. Dansk historie og identitet. Historiefaglig metode og historiebrug.</p> <p>Antikkens demokrati Konge og kirkemagt i vikingetid, middelalder og renaissance Adelsvælde Enevælde Oplysningstiden Borgerlige revolutioner Demokratiet i Danmark</p> <p><u>Kompetencer, læreplanens mål, progression:</u> Træning i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At kunne anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen. • At kunne formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof.

	<ul style="list-style-type: none"> • At kunne formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, gruppearbejde og individuelt arbejde

Titel 2a	Religion: Inuitisk religion (særfagligt forløb) NØDUNDERVISNING - DELVIS VIRTUEL UNDERVISNING
Indhold	<ul style="list-style-type: none"> - Baggrundsmateriale: <i>Grønland – historie, samfund og religion</i><ul style="list-style-type: none"> o Verdensopfattelse (ID: p147) 0,8 o Myter (ID: 148) 1,1 o Ritualer (ID: 149) 2,7 o Taburegler (ID: p150) 0,9 o Angakkoq (ID: p151) o Naturens kræfter (ID: p152) 1,3 o Magi (ID: 159) 1,5 o Inuitisk religion er en del af kulturen (ID: p160) 1,5 o Kirkens mission i Grønland (ID: p146)1,1 - Primærtekster<ul style="list-style-type: none"> o De første mennesker (T80 i Lasse Brandstrup og Hanne Josephsen: ”Eskimoerne – en tekstcollage om religion og eksistens”, Gyldendal 1975, p. 122-123) o -Havdyrenes oprindelse (T85 i ”Eskimoerne”, p. 125-127) o -Kritiske overgangssituationer (T18.2.3 i red.: Bendt Alster og Christian Lindtner. ”GADs religionshistoriske tekster”, 1984, p. 473-474) o Der er stadig hemmeligheder...(af Knud Rasmussen) o Igiugarjuk (T72 i ”Eskimoerne”, p. 110-111) o Anginas helbredelse (T102 i ”Eskimoerne”) o Biskop oprørt over åndejagt i Grønland (Kr. dagblad 06.01 2003) o Grønlændere tror både på Gud og spøgelse (Kr.dagblad 04.08 2016) - Analysemodel for tekster (religionsportalen, Systeme) <p>Podcast: <i>Fra Nørrebro til Nuukfjorden – på sejltursekspedition med hans Egede</i></p>
Omfang	20 lektioner a 45 minutter
Særlige fokus-punkter	<ul style="list-style-type: none"> - Væsentlige begreber:<ul style="list-style-type: none"> o Inua o Angakkoq o Ritualer, herunder overgangsritualer o Tabu og taburegler o Forholdet mellem myte og ritual o Naturens kræfter o Magi hos inuitterne

	<ul style="list-style-type: none"> - Forholdet mellem kristendom og inuitisk religion i Grønland
Væsentligste arbejdsformer	<p>Virtuel undervisning, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individuelt arbejde - Skriftlig opgaveløsning i OneNote - Klassesamtale

Titel 2b	Samfundsfag: Ideologier og partier NØDUNDERVISNING – DELVIS VIRTUEL UNDERVISNING
Indhold	<p>Peter Brøndum & Thor Banke Hansen: <i>Luk samfundet op!</i> (3. udgave), s. 108-124. Forlaget Columbus</p> <p>”Socialdemokratiets højredrejning er enestående i Europa”, Information 19. oktober 2016</p> <p>”Partiet der skuffede sine vælgere”, Berlingske juni 2019</p> <p>”Kronik: Vi er slet ikke så forskellige”, Brian Mikkelsen, Berlingske august 2013</p> <p>”Sæt fut i genåbningen af Danmark, Mette Frederiksen”, debat, Berlingske 27. juni 2020</p> <p>”Nu går DF ind i klimakampen – uden en ny klimapolitik”, Berlingske 9. januar 2020</p> <p>Partiernes hjemmesider; fokus på Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF, Enhedslisten, Alternativet, DF, Venstre, Konservative, Liberal Alliance</p> <p>Restudy.dk, om liberalisme: https://restudy.dk/undervisning/samfundsfag-politik/lektion/video-liberalisme-2/</p> <p>Restudy.dk om fordelings- og værdipolitik: https://restudy.dk/undervisning/samfundsfag-politik/lektion/video-fordelings-og-vaerdipolitik</p> <p>Luk samfundet op – undervisningsvideoer, om ideologier: https://www.luksamfundetop.dk/kapitel-1/kapitel-1/partifilm/ideologier/</p>
Omfang	16 lektioner a 45 min. Ca. 45 sider
Særlige fokuspunkter	<p>De tre klassiske ideologier: Liberalisme, konservatisme og socialisme</p> <p>Ideologiske forgreninger; herunder socialliberalisme, neoliberalisme og nationalisme</p> <p>Stat, marked og civilsamfund</p> <p>Højre-venstre skalaen</p> <p>Fordelings- og værdipolitik</p> <p>De danske partier</p> <p>Regering og Folketinget</p> <p>Beslutningsprocessen i Folketinget</p> <p>Molins model</p> <p><u>Faglige mål:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - At anvende og kombinere viden, kundskaber og metoder fra faget til at opnå indsigt i samfundsmæssige sammenhænge i Danmark og i andre lande - At formulere, forklare, undersøge og diskutere enkeltfaglige problemstillinger ved anvendelse af begreber og viden fra fagenes kernestof

	<ul style="list-style-type: none"> - At anvende viden om centrale begivenheder og udviklingslinjer til at opnå forståelse af sammenhænge af kulturel og samfundsmæssig art i Danmark i samspil med omverdenen - At redegøre for forskellige politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (både synkron og asynkron) /gruppe- og pararbejde/ diskussion/skriftligt arbejde/ virtuel undervisning Individuelt skrivearbejde på historieopgaven

Titel 2c	Historie Ideologier (delvist virtuel undervisning)
Indhold	<p>Grundbogstekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Carl-Johan Bryld, <i>Verden efter 1914 –i danske perspektiv</i>, Systime 1. udg., 4. oplag, 2010, s. 9-14, 22-25, 31-34, 37, 40-41, 43-46, 50-52, 59-63, 67-78, 83, 89-99, 104-106 • Carl-Johan Bryld, <i>Verden efter 1914 –i danske perspektiv</i>, systime.dk (ibogen) ID p. 633, 634, 644, 645, 655 • Inge Adriansen m.fl, <i>Fra oplysningstid til europæisk integration</i>, Fokus 2, Gyldendal (ibog) ID p. 249 + 250 • Kai Otto Von Barner, <i>Den kolde krig</i>, Systime.dk (Ibog). Selvstudie i kapitel: Cubakrisen -på afgrundens rand, ID p. 194 og siderne frem • Lars Andersen m.fl., <i>Fokus 3, Fra verdenskrig til velfærd</i>, 1. udg., 5. oplag, 2010, s. 18-21 • Peter Frederiksen, <i>Ideologernes kamp</i>, Systime.dk (i-bog) ID p. 142, 143, 147, 149 <p>Kilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Golo Mann om Rigsdagsbranden • Historieundervisning i det tredje rige • Uddrag af NSDAP's partiprogram • Udstillingsplakat: Den evige jøde • Winstons Churchills Jerntæppetale, 1946 • Josef Stalins svar i interview i Pravda, 1946 • Trumandoktrinen • Dominoteorien <p>Film og internetsider</p> <ul style="list-style-type: none"> • Restudy, om Første verdenskrig https://restudy.dk/undervisning/historie-1-verdenskrig-og-nazimens-fremvaekst/ • <i>Dolkestødslegenden, Den tabte generation og Verdenskrigene hænger sammen.</i> www.dr.dk/Gymnasium/Historie • <i>Europa blev stille - De to verdenskrige hænger sammen</i> https://www.dr.dk/skole/historie/europa-blev-stille • Nazismen som ideologi https://da.wikipedia.org/wiki/Nazisme • Den russiske revolution https://www.youtube.com/watch?v=iCyl-fLZ-vkM • Gæstelærer (læreroplæg) om Vietnamkrigen • Spillefilm: Thirteen days, www.cfu.dk • Om Berlinmuren https://faktalink.dk/titelliste/berlinmuren
Omfang	42 lektioner á 45 min

Særlige fokus-punkter	<p><u>Faglige fokuspunkter:</u> Ideologiernes kamp i det 20. århundrede (liberalisme, kommunisme og nazisme) Forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>Tidens tanker: Imperialisme (Vestens selvforståelse) og nationalisme Den russiske revolution og Sovjetunionens kommunisme Første verdenskrig, Versaillesfreden og Weimarrepublikken Børskraket i 1930 Hitlers vej til magten Tyskland som etpartistat/den totalitære stat Antisemitismen Ideologierne efter 2. verdenskrig Kold krig -start og afslutning Stedfortræderkrige (Vietnam og Cubakrisen) Tysklands deling og samling</p> <p>Historieopgaven (med emnerne: dansk deltagelse i 2. verdenskrig eller dansk deltagelse i Den kolde krig).</p> <p><u>Kompetencer, læreplanens mål, progression:</u> Træning i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At reflektere over mennesket som historieskabt og historieskabende, herunder en forståelse af samspillet mellem aktør og struktur. • At kunne redegøre for forskellige livsanskuelser, religioner og politiske grundholdninger samt analysere deres betydning i en historisk og aktuel sammenhæng. • At formidle faglige sammenhænge både mundtligt og skriftligt på fagenes taksonomiske niveauer med anvendelse af faglig terminologi. • At kritisk indsamle, udvælge, analysere og anvende forskelligartede materialetyper, herunder tekster, statistisk materiale og billedmateriale. • At kunne gennemføre en mindre empirisk undersøgelse
Væsentligste arbejdsformer	Virtuel undervisning (både synkron og asynkron), klasseundervisning, individuelt arbejde, gruppe- og pararbejde, diskussion, skriftligt arbejde + individuelt skr. Arbejde på historieopgaven

Titel 3	Indvandring – trussel eller mulighed? Fællesfagligt forløb (delvist virtuel undervisning)
Indhold	<p><u>Religion</u></p> <ul style="list-style-type: none"> o Grundbogen til religion C<ul style="list-style-type: none"> o Øjenåbner: Hvorfor være muslim (ID: p156) o Fakta om islam (ID: p157) o Islams historiske udvikling (ID: p158) o Religiøs praksis i islam (ID: p159) o Obligatoriske ritualer (ID: p219) o Hvad tror muslimer på? (ID: p222) o Det islamiske samfundssyn (ID: p223) o Kan man være muslim i det danske samfund? (ID: p161) o Mehdi Mozzafari: <i>På tro kan demokrati ikke bygges</i>, Religionsportalen, Systemtime (ID: c2440) o Moske skabt af kvinder for kvinder i <i>Klassisk og moderne islam</i>, Systemtimes I-bibliotek, (ID: p192) <p>Film og filmciter:</p> <ul style="list-style-type: none"> o <i>5 skarpe om islam</i>, DRKultur 2014 o <i>Hajj – pilgrimsrejse til Mekka</i>, vist på DR2 i 2003 o <i>Min bror er islamist</i> BBC-dokumentar fra 2013 o <i>Min bror er terrorist</i> BBC-dokumentar fra 2014 (Uddrag) <p>Bemærk at der i Grundbogen til religion C er læst tekster fra koran og hadith som ikke er anført særskilt i undervisningsbeskrivelsen.</p> <p><u>Samfundsfag</u></p> <p>Morten Hansen Thorndal: <i>Ærkedansker – perkerdansker</i>, 1. udgave, Forlaget Columbus, s. 10-18, 34-35, 76-78, 82-84, 89-108</p> <p>”Mor i Vollsmose”, Information 3.8.2010</p> <p>”Kampen om indvandringen”, afsnit 5 + 6, DR Dokumentar 2012</p> <p>”Nej tak til slumskole”, Herning Folkeblad 15. november 2018</p> <p><u>Historie</u></p> <p>Grundbogstekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Peter Bejder m.fl.: <i>Fra Huguenotter til Afghanere</i>, Systemtime, 2003, s. 133-137 + 161-170

	<ul style="list-style-type: none"> • Karsten Nikolaisen og Thomas Ohnesorge, <i>Den ny indvandring</i>, Systime (Ibog) ID p. 171, 184, 138 og 139 • Reimick, Sofie, <i>Kultur og samfund, en grundbog</i>, Systime 2009 s. 158-173 (forkortet version). <p>Kilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velkommen Mustafa, 1970 (fra Karsten Nikolaisen og Thomas Ohnesorge, <i>Den ny indvandring</i>, Systime, 2021 (Ibog) ID p. 176) • Danmark, 1986 (sangtekst af Gnags, fra Karsten Nikolaisen og Thomas Ohnesorge, <i>Den ny indvandring</i>, Systime, 2021 (Ibog) ID p. 192) <p>Film</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentar: 100 års indvandring, episode 5 og 6 http://hval.dk/mitCFU/Samling.aspx?mode=2 • Videointerview: Karen Nielsen Breidahl (fra Karsten Nikolaisen og Thomas Ohnesorge, <i>Den ny indvandring</i>, Systime, 2021 (Ibog) ID p. 250)
Omfang	Ca. ¼ af undervisningstiden
Særlige fokuspunkter	<p><u>Religion</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Islams tilblivelse og historiske udvikling • Islams hovedretninger • Monoteisme • Sharia og Sharias kilder • Valfart som overgangsritual, herunder forholdet mellem myter og ritualer • Muslimske idealtyper<ul style="list-style-type: none"> ○ Fundamentalist (islamist) ○ Sekularist ○ Modernist ○ Traditionalist <p><u>Samfundsfag</u></p> <p>Indvandring og integration – introduktion til begreberne; herunder forskel på indvandrere og efterkommer samt flygtning og immigrant Assimilation, segregation, pluralistisk integration De politiske partier om indvandring og integration Identitetsdannelse: Den rene identitet, bindestregsidentitet og kreolsk identitet. Socialisation; herunder primær og sekundær socialisation Push- og pull faktorer Fordomme og stereotyper Axel Honneth: Anerkendelse i den retslige-, den solidariske- og den private sfære</p> <p><u>Historie</u></p>

	<p>Dansk historie og identitet Globalisering og kulturmøder i historisk og nutidigt perspektiv. Natur, teknologi og produktions betydninger for mennesker i historisk og nutidigt perspektiv.</p> <p>Periodiske nedslag i 1960'ernes gæstearbejdere og 1980'erne flygtninge med perspektivering til indvandring efter terrorangrebet i 2001 og til i dag. Fokus i diskussioner: Push- og pull-faktorer Udviklingen i debatten omk. indvandring Forskellige holdninger til indvandring, politisk og i befolkningen herunder partskilder og kildekritik Økonomisk udvikling i de valgte perioder Indvandringslovgivningens udvikling Asyl, familiesammenførelse, ghettomiljøer, fagforeninger, overenskomster og løntrykkere.</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtaler - Individuelt arbejde - Skriftlig besvarelse af øvelser i OneNote

Titel 4	Velfærdsstaten Fællesfagligt forløb
Indhold	<p>Religion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Grundbogsmaterialer fra ”Grundbog til religion C”, Systimes I-bibliotek<ul style="list-style-type: none"> ○ Øjenåbner: Eat-n-Meet Jesus ○ Fakta om kristendom ○ Den historiske Jesus: - fra Jesus-bevægelse til verdensreligion ○ Den mytiske Kristus - evangeliernes fremstilling af Jesus ○ De dominerende kristne retninger ○ Hvad tror kristne på? ○ Menneskesyn i kristendom ○ En fænomenologisk undersøgelse af folkekirkens kultrum ○ En sociologisk undersøgelse af den kristne praksis ○ Kristen etik: Hvad er næstekærlighed og hvem er næsten • Uddrag af ”Religion og kultur”, Esben Andreasen og Allan Poulsen, Systime 2005, 2. udgave s.156-161 (om Problem- og løsningsmyten i kristendommen) • Uddrag af ”Kultur- og samfundsfagsbogen”, Jørgen Vestergård Jacobsen m.fl., Columbus 2009, s.102-109 (om diakoni og filantropi)

- Kronik af Jørn Henrik Petersen: ”200 års syn på nødlidende”, Social forskning 1, 2013
- Debatindlæg: Diakoniens rolle i et velfærdssamfund under forandring, Sigrød Horsholt Pedersen, tilgået i november 2021 (<https://www.haderslevstift.dk/aktuelt/udgivelser/livet-om-at-goere/diakonien-i-velfaerds-samfundet>)
- Hvad betyder diakoni? Sigrød Horsholt Pedersen, tilgået i november 2021 (<https://www.haderslevstift.dk/aktuelt/udgivelser/livet-om-at-goere/hvad-betyder-diakoni>)
- [Bjergprædikenen på nudansk](#)
- [Den barmhjertige samaritaner - Luk.10,25ff](#)
- **Film**
  - 5 skarpe om Luther, DRKultur 2013

Samfundsfag

Peter Brøndum & Thor Banke Hansen: *Luk samfundet op!* (3. udgave), s.174-198; 205-216. Forlaget Columbus

”Gerda fik hjælp af velfærdsstaten”, Berlingske 6. september 2018

”Sagen om Kongsgården er et eksempel på, hvorfor velfærdsstaten aldrig bliver god og omsorgsfuld”, JP Århus 21. juli 2020

Videoklip fra dokumentaren ”Plejhjemmene bag facaden”: <https://ekstrabledet.dk/nyheder/samfund/her-er-tv2-optagelserne-danmark-ikke-maa-se/8192943>

”Regeringen lover milliarder til frisører, fysioterapeuter, restauranter og hoteller”, Politiken, 18. marts 2020

”Alex Vanopslagh: Velfærdsstaten avler tomhed og håbløshed”, Kristeligt Dagblad 28. oktober 2019

”Regeringen vil tage over 4000 kroner af nyuddannedes dagpenge”, Berlingske 7. september 2021

”Må jeg bo hos dig, når jeg bliver gammel”, kronik af Katrine Dragsbæk Madsen, 15. februar 2016 (synopsis)

”Farvelfærd – Folketinget møder virkeligheden”, DR2 18-12-2014

Statistik:

- ”Tabel 1: Befolkningen i 2020 og 2030 opdelt på alder”, kilde: statistikbanken.dk, FRDK120
- ”Figur 5: Antal 80-årige og derover 2020-2060”, statistikbanken.dk, FRDK120

	<ul style="list-style-type: none"> - ”De samlede offentlige udgifter omregnet til 1.000 kr. 2019. Kilde: Danmarks Statistik - ”Tabel 20-3: Den offentlige sektors udgifter fordelt på opgaver”, Samfundsstatistik 2019, Forlaget Columbus - ”Sort arbejde. 2 kv. 2018”, Nyt fra Danmarks Statistik, 201 <p>Historie</p> <p>Grundbogstekst</p> <ul style="list-style-type: none"> • Andersen, Lars m.fl., Fokus 3, Fra verdenskrig til velfærd, Gyldendal 2007 s. 48-60 • Carl-Johan Bryld, Verden efter 1914 –i dansk perspektiv, Systime 1. udg., 4. oplag, 2010, 237-238 • Carl-Johan Bryld, Danmark fra oldtid til nutid, 1. udg., Gyldendal, s. 174-178 • Jonas Wolter, Danmarkshistorisk grundbog, Det ny forlag, 1. udg., 1. oplag, 2015, s. 137-141, 207-215, 247-248 <p>Kilder</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poul Møller, Velfærdsstaten sløver modstandskraften, 1956, Andersen mfl. Fokus 3, Gyldendal, 2010, s. 66-67 • Kronik af Jens Otto Krag, 1956, Fra: Claus Friisberg, <i>Kilder til det ny Danmark, 1914-1992</i>, 2. udg., 3. oplag, 1996 s. 106-107 • Bent Rold Andersen, En aktiv velfærdsstat, 1966, Andersen mfl. Fokus 3, Gyldendal, 2010, s. 67-68 • Borgere skal have lov til selv at beholde den forøgede velstand. Af VK-planen 1959, Fra: Claus Friisberg, <i>Kilder til det ny Danmark, 1914-1992</i>, 2. udg., 3. oplag, 1996 s. 108-110 • Anders Fogh-Rasmussen, En ny liberal strategi, 1993, Fra Danmark Tider og temaer, systime.dk <p>Film</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentar: Velfærd fra vugge til grav (5) 29 min. http://kortlink.dk/tvmd
Omfang	Ca. ¼ af undervisningstiden
Særlige fokus-punkter	<p>Religion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kristendommens formative periode med fokus på Paulus tolkning af Jesus<ul style="list-style-type: none"> ○ Den historiske Jesus ○ Den mytiske Kristus ○ Problemmyte og løsningsmyte i kristendommen • Protestantisk kristendomsforståelse i en dansk folkekirkekontekst<ul style="list-style-type: none"> ○ Det treenige gudsbegreb ○ Jesus som 100 % gud og 100% menneske

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Retfærdiggørelse af tro ○ Menneskesyn ○ Næstekærlighed ● Kristendommens omsorgshistorie<ul style="list-style-type: none"> ○ Diakoni ○ Diakonien rolle i velfærdssamfundet <p><u>Samfundsfag</u> Hvad er velfærd? Stat, marked og civilsamfund – de tre aktørers betydning i forhold til velfærd De tre velfærdsmodeller: Den universelle, den korporative (selektive) og den residuale Velfærdsstatens interne udfordringer: Øget forsørgerbyrde (demografi), øget individualisering, forventningspres, omkostningspres. Løsningsmuligheder: Nedskæringsstrategi og udvidelsesstrategi Omfordeling Det økonomiske kredsløb Økonomiske mål Konjunkturer; herunder forståelse for konjunkturernes betydning for samfundet generelt. Økonomisk politik: Især fokus på finanspolitik og strukturpolitik</p> <p><u>Historie</u> Dansk identitet og historie Forholdet mellem aktør og struktur i et historisk og nutidigt perspektiv</p> <p>Grundloven De første socialreformer i 1890'erne Økonomisk krise i 1930'erne Kanslergadeforliget og socialreformen Velfærdsstatens opblomstring i 1960'erne 1960'ernes nye samfund: Livsvilkårenes ændring og den nye middelklasse Oliekrisen og velfærden under pres i 70'erne og 80'erne Det nye socialdemokrati og de nyliberale -Velfærdsstaten i 90-00'erne Velfærdsmodeller og velfærdsstatens udfordringer i dag herunder globalisering</p>
Væsentligste arbejdsformer	<ul style="list-style-type: none"> - Klassesamtaler - Individuelt arbejde - Skriftlig besvarelse af øvelser i OneNote